

El dolor de recordar

Autoria: Carme Riera
Títol: *Una ombra blanca*
Editorial: Edicions 62, Barcelona, 2024
318 pàgines

Un infart a mitja actuació és el tret de sortida d'aquesta novel·la en quatre actes. La cantant d'òpera Barbara Simpson, trobant-se a les portes de la mort, s'adona que encara no pot morir: si vol descansar en pau, haurà de resoldre un assumpte del passat que l'obligarà a enfrontar-se als traumes d'una infantesa tràgica. Barbara serà capaç d'indagar en aquells dies foscos gràcies al doctor Ripper, que li insisteix a fer memòria sobre el passat per descobrir què l'arrela a la vida, i a Rose, la seva secretària, que s'encarrega de transcriure tots els detalls que la cantant li dicta.

El lector una mica escèptic potser trigarà més a endinsar-se dins d'aquest primer acte, a tall d'obertura, que situa la narració com a espai de reflexió metafísica. Tanmateix, això és només el punt de partida i retorn d'una barreja sorprenent entre dos gèneres molt diferents: la biografia i la novel·la de misteri.

Biografia perquè, malgrat que es tracti d'un personatge fictici, el relat que presenta Rose és el recull de les experiències doloroses d'algú que ha patit molt. I novel·la de

misteri a doble banda: en primer lloc, perquè el passat de Barbara Simpson es va revelant a poc a poc, amb indicis i sospites que no es materialitzen fins al final; i, en segon lloc, perquè en aquest passat enteranyinat paguen justos per pecadors. I Barbara té la clau per fer justícia.

Situada entre Alabama i Mallorca durant els anys seixanta i principis del segle XXI, el nou llibre de Carme Riera està envoltat de misteri, però tracta amb claredat un tema sobre el qual no es parlarà prou: l'abús. L'abús amb tots els tabús, els traumes i les conseqüències que el silenci, en un moment en què mai se'n parlava, també comportava. De la mateixa manera es parla de precarietat de vida dels afroamericans, recurrent la vida ambulante que duia Barbara amb els seus pares a Amèrica. Però, sobretot, el gran tema d'*Una ombra blanca* és la fragilitat de la infantesa quan totes aquestes problemàtiques xoquen en una mateixa persona.

Aquesta potència es deu, també, a la barreja entre realitat i ficció que envolten la narració: per descomptat que Barbara Simpson és un personatge fictici, com també ho són Rose i Foscluc, el poble de Mallorca on també es desenvolupa l'acció; tanmateix, els detalls reals que aporten context —com l'aparició de Plácido Domingo o les descripcions dels recorreguts per Mallorca— fan que el lector dubti o, si més no, tingui ganes de descobrir què és i què no és veritable, quins són els límits de la ficció. En aquest aspecte també hi contribueix l'aparició com a personatge de la mateixa autora, que estableix un duet amb Rose a la tercera part, i aporta els punts de vista de la premsa local i testimonis dels fets viscuts, com a confident i amiga de la cantant. Tot i que aquesta aparició és sorprenent, perquè la poca caracterització de Rose contrasta amb l'entrada en escena de l'escriptora, alhora és original, ja que la trama es construeix amb precisió i amb un bon control temporal, i permet que, altra vegada, fets reals i contrastables encaixin a la perfecció amb els ficticis, difuminant la línia entre uns i altres.

Si bé és interessant la forma en què es narra la novel·la, on s'intercalen els narradors en primera i en tercera persona que ofereixen diferents punts de vista, s'ha d'apuntar que els aclariments que fa el narrador en primera persona guien excessivament el pensament del lector. Si un està avesat a les novel·les de misteri, el decep veure com les seves hipòtesis queden corroborades o rebutjades a través de la veu de Rose i no a través dels fets i la narració, que mantindrien millor el suspens.

CAR ACT ERS

Tot i ser una novel·la amb una gran varietat de fets, llocs, elements narratius i temàtics que poden crear la sensació de calaix de sastre on res no s'acaba concretant, la narrativa de Riera aconsegueix enllaçar-ho tot de manera fluida. Així, doncs, *Una ombra blanca* és una obra agradable de llegir: atrapa amb el seu misteri de manera subtil, sense que la brutalitat dels fets expulsi a qui s'hi endinsa.

Clara Puigventós